BENEŠKI FILMSKI FESTIVAL 2017

Nepričakovana zmaga fantazije

V soboto zvečer so v Benetkah najboljšim filmom in ustvarjalcem podelili nagrade in le redko se zgodi, da veliki zmagovalec postane žanrski film. To je bil letos film Oblika vode Guillerma del Tora, ki je bil favorit večine obiskovalcev že vse od prvih dni festivala.

Tina Poglajen

Zlatega leva je **Guillermo del Toro** prejel za romantični fantazijski film ***Oblika vode***, ki ga je posnel v njegovem značilnem vizualnem slogu, v katerem so nastopili **Sally Hawkins, Octavia Spencer** in **Michael Shannon**. Del Toro je svojo pripoved tokrat postavil v ameriško tovarno orožja leta 1962, v čas hladne vojne – in tako pripravil tudi odličen teren za pretanjen politični komentar na aktualno dogajanje.

Nagrado žirije je dobil ***Fokstrot***, film izraelskega režiserja **Samuela Maoza**, ki je sicer zlatega leva v Benetkah za film *Libanon* dobil leta 2009. V filmu, ki se ponaša z drzno režijo in stiliziranim videzom, je Izrael videti skoraj nadrealistično, in prav takšno je tudi dogajanje: na vrata Feldmanovih pozvonijo vojaki, ki starše obvestijo, da je njun sin Jonathan, ki so ga šele pred kratkim vpoklicali v vojsko, mrtev. Proti šoku jima priporočijo veliko vode – in ju na to tudi pozneje vsako uro prijazno opomnijo s telefonskim sporočilom, dokler se čez pet ur ne vrnejo, rekoč, da je neki Jonathan Feldman sicer res umrl – vendar to ni bil njun sin. Občutek nesmiselnosti in absurdnosti film prežema tudi na vizualni ravni, ko se dogajanje preseli k osamljeni vojaški postojanki. Eno izmed njegovih udejanjenj je prav naslovni fokstrot, ki ga mladi Feldman z brzostrelko pleše na svoji osamljeni postojanki ob zapori ceste, kjer imajo prost prehod kamele, Arabci pa ne.

Izvrsten prvenec

Nagrado za najboljšo igralko je dobila angleška igralka **Charlotte Rampling** za svoj nastop v filmu ***Hannah***, ki ga je posnel italijanski režiser **Andrea Pallaoro**, četudi je bil njen nastop edini prepričljivi del sicer precej medlega filma o ženski, ki ostane sama po tem, ko se njen mož znajde v zaporu. Proviso presenečenje pa je bil francoski film ***Do dna*** **Xavierja Legranda**, ki je dobil srebrnega leva za najboljšo režijo prvenca. Zakonca, ki se ločujeta, se borita za skrbniške pravice; oče naj bi bil po pričevanju žene in otrok nasilen, vendar po zagovoru odvetnice vseeno ostane skrbnik tudi on. Napaka v presoji sodišča ima katastrofalne posledice predvsem za življenje njegovega sina, ki je prisiljen enkrat tedensko trpeti njegove nasilne izbruhe. Ti so tako mučni in prepričljivi, da jih skupaj z dečkom občutimo tudi gledalci. Legrande portret družinskega nasilja mojstrsko stopnjuje od negotovosti v to, kdo ima prav in kdo ne, do strahu za življenje, ki ga občutita mama in sin – gledalce pa ob tem kot odličen psihološki triler na rob sedeža prikuje od prvega do zadnjega trenutka.

Med zadnjimi tekmovalnimi filmi, ki so jih prikazali pretekli teden, je bil tudi novi film tunizijsko-francoskega igralca in režiserja **Abdellatifa Kechicha**, ki je pred štirimi leti najprej Cannes, potem pa še druge filmske festivale vznemiril z lezbično dramo *Adelino življenje* in eksplicitnimi prizori spolnosti. Že pred premiero njegovega novega filma ***Mektoub, ljubezen moja: Prvo poglavje*** je bilo torej jasno, česa v filmu najverjetneje ne bo manjkalo. *Mektoub* je tovrstna pričakovanja povsem upravičil. Mladi scenarist in fotograf Amin se med poletnimi počitnicami vrne v svoje domače mesto ob Sredozemskem morju, kjer ugotovi, da je še vedno zaljubljen v Ophélie, svojo prijateljico iz otroštva. Film v vizualnem smislu nemalokrat spominja na videospot kakšnega kontroverznega ameriškega raperja, saj se kamera ob vsaki priložnosti voajersko ustavi na zadnjicah, prsih in nogah vseh žensk v njenem dosegu. Kar je pravzaprav velika škoda, saj to odvrača pozornost od osrednje pripovedi, ki jo Kechiche sicer splete izjemno pretanjeno in tankočutno. Aminove zaljubljenosti v Ophélie od začetka do konca filma nihče, niti on sam, nikoli ne ubesedi – ta ves čas ostaja na ravni pogledov, doživetij in včasih brezpredmetnih pogovorov. Amin na Ophélie pravzaprav čaka celoten film, a ves čas stoji ob strani le kot priča njenega ljubezenskega življenja in ljubezenskih dram vseh preostalih. Čeprav je v filmu protagonist, je v svojem življenju obsojen na vlogo stranskega igralca, če ne že opazovalca; in prav tu verjetno tiči tudi pripovedna utemeljitev zgoraj omenjenega voajerizma. ×

Guillermo del Toro je zlatega leva prejel za romantični fantazijski film Oblika vode. arhiv festivala

Samuel Maoz, nagrada žirije: mladi vojak Feldman z brzostrelko pleše fokstrot na svoji osamljeni postojanki. arhiv festivala